

Č. j.: NFA 0422/2009

Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2008

**Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2008**

Sídlo archivu a kontakty:

Malešická 12, Praha 3, 130 00
IČ: 00057266
tel.: 271 770 509, 271 770 502-3
e-mail: nfa@nfa.cz
<http://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty:

Ministerstvo kultury České republiky
Maltézské nám. 1, Praha 1, 118 11
IČ: 00023671
tel.: 257 085 111
e-mail: posta@mkcr.cz
<http://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.:

Národní filmový archiv je podle odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. považován ode dne nabytí platnosti tohoto zákona za akreditovaný archiv.

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2008 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále jen zákon). Zpráva byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy Ministerstva vnitra (Č. j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 - metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

Obsah:

I.	Personální podmínky archivu	3
II.	Celkové množství uložených archiválií	3
III.	Výběr, zpracování a využívání archiválií	4
	III. 1. Výběr archiválií	4
	III. 2. Zpracování archiválií	4
	III. 3. Využívání archiválií	6
IV.	Stav archiválií	6
V.	Konzervace a restaurování archiválií	7
VI.	Odborné a společenské aktivity NFA	7
	VI. 1. Výzkumné projekty s účastí NFA	9
	VI. 2. Ediční činnost NFA	11
	VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	11
	VI. 4. Pedagogická činnost pracovníků NFA	15
	VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	16
	VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	18
	VI. 7. Spolupráce NFA s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi	18
	VI. 8. Účast NFA na výstavách	19
	VI. 9. Pořádání konferencí	20
VII.	Knihovna NFA	20
	VII. 1. Akvizice	20
	VII. 2. Knihovní fond a sbírky	21
	VII. 3. Zpracování fondu	21
	VII. 4. Výpůjční protokol a služby	23
	VII. 5. Rešeršní, bibliografická a informační činnost	23
	VII. 6. Organizace, správa a ochrana fondu	24
	VII. 7. Informační systém knihovny	25
	VII. 8. Programy a projekty knihovny, kooperace a další činnost	25

I. Personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu. V souladu s odst (2) § 80 zákona má od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu je rovněž v souladu se zákonem (viz výše) pokládán za akreditovaný archiv. Ředitelem NFA je Vladimír Opěla. Systemizovaný stav pracovníků NFA v roce 2008 byl 118 zaměstnanců, skutečný stav činil 116,99 zaměstnanců.

II. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 182 evidenčních listů NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 83 fondy filmových institucí, 67 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 10 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin a 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 273,23 bm archiválií, tj. 699 379 evidenčních jednotek. Inventarizované, zpracované a částečně zpracované fondy obsahují 69 819 inventárních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů v %:

▪ Zcela zpracováno a inventarizováno:	47 archivních souborů - 25,8%
▪ Zcela zpracován a částečně inventarizován:	1 archivní soubor – 0,5%
▪ Zcela zpracovány:	52 archivní soubory – 28,5%
▪ Částečně zpracováno:	11 archivních souborů – 6,0%
▪ Nezpracováno:	70 archivních souborů – 38,46%
▪ Částečně zpracován, inventarizován a částečně nezpracován:	1 archivní soubor – 0,5%

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 96 archivních pomůcek.

III. Výběr, zpracování a využívání archiválií

III. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7 – 10 zákona provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

V roce 2008 neprováděl NFA ani výběr archiválií v mimoskartačním řízení. Veškeré získané archiválie nabyly pouze nákupem na základě tzv. nabídkové povinnosti dle § 7 zákona č. 249/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 273/1993 Sb. o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů.

V roce 2008 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (4) § 12 zákona.

III. 2. Zpracování archiválií

Archivní soubory zcela zpracované v roce 2008:

2 osobní fondy	▪ Grosslichtová Truda (1929 – 1949 /1995/)
	▪ Zahradníček Čeněk (1933 - 1949)
17 fondů filmových institucí	▪ Bavaria Filmkunst GmbH (pražská kancelář) 1938 - 1958
	▪ Bio Invalidů (1917 - 1922)
	▪ Bio Orient (1923 - 1927)
	▪ Bio u Vejvodů (1911 – 1930 /1946/)
	▪ Bratři Deglové s.r.o. (/1912/ 1918 – 1952 /1963/)
	▪ Excelsiorfilm k.s. Brno (1945 - 1951)
	▪ Filmová liga československá (1921 - 1931)
	▪ Filmové studio (/1921/ 1936 – 1940 /1943/)
	▪ Fr. Lepka, maj. Josef Burda (1945 - 1956)
	▪ Francovo kino v Kolině (/1908/ 1910-1957 /1961/)
	▪ Grand Bio Koubek (1930 - 1936)
	▪ Host a.s. (/1919/ 1932-1946 /1949/)
	▪ Kinofilm, Helena Metzgerová (1939 – 1943 /1946/)
	▪ Lucernafilm s.r.o. (1912 - 1955)
	▪ Ústřední svaz kinematografů v Československé republice (1920 - 1938)
	▪ Viktoriafilm (/1936/ 1939 - 1953)
	▪ Zemský svaz kinematografů v Čechách (1913 - 1942)

4 sbírky filmových materiálů	▪ Český hraný film II (1991 – 2008)
	▪ Český dokumentární film II (1991 – 2008)
	▪ Český animovaný film II (1991 – 2008)
	▪ Audiovizuální nefilmové materiály (1993 – 2008)

Archivní soubory částečně zpracované v roce 2008:

5 sbírek soudobé dokumentace	▪ Sběrka fotografií k českým hraným filmům (1898 - 2000)
	▪ Sběrka fotografií k českým nehraným filmům (1928 - 2000)
	▪ Sběrka plakátů k českým i zahraničním filmům (1905 - 2004)
	▪ Sběrka reklamních materiálů k českým i zahraničním filmům (1920 - 2004)
	▪ Sběrka titulkových a dialogových listin k českým i zahraničním filmům (1898 - 2000)

2 sbírky filmových materiálů	▪ Český dokumentární film I (1898 – 1991)
	▪ Český zpravodajský film II (1945 – 1990)

Od roku 1997 se NFA věnuje systematické digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2008 bylo v NFA digitalizováno celkem 9 393 fotografií.

K 31. prosinci 2008 bylo v NFA již **digitalizováno celkem 60 706 obrazových materiálů – 58 587 fotografií a 2119 filmových plakátů.**

V roce 2008 byla zvláštní pracovní aktivita věnována přípravě následujících publikací:

- Český dokumentární film 1898 – 1945
- Český hraný film VI (1981 – 1993)
- Český animovaný film před rokem 1945
- Filmová ročenka 2007 – poprvé v digitální podobě (viz níže)

III. 3. Využívání archiválií:

V roce 2008 pracovalo s fondy a sbírkami písemných archiválií 15 badatelů (z toho 2 cizinci), kteří vykonali celkem 31 badatelskou návštěvu. NFA promítl badatelům 387 filmů a 126 videokazet. Pro různé druhy subjektů NFA vypracoval 237 odborných filmových rešerší. NFA nevedl v roce 2008 žádné správní řízení podle odst. (2) § 38 zákona.

IV. Stav archiválií

Z celkového počtu 182 archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 113 archivních souborů nepoškozeno (62,08%), jako poškozeno je klasifikováno 39 archivních souborů (21,42%). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjištěno u 29 archivních souborů (15,93%). Na doporučení odboru archivní správy a spisové služby MV ČR ze dne 6. března 2008 (Č. j. MV-9555-3/AS-2008) byla v depozitáři Hradištko instalována elektronická požární signalizace a na pracovišti Malešická 12 byly instalovány do oken ochranné bezpečnostní folie.

Z iniciativy NFA byl rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby MV ČR ze dne 22. dubna 2008 (Č. j. MV-36116-2/AS-2008) podle §21 odst. 4 zákona prohlášen soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících „Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice“ (Milada Horáková a spol.) za archivní kulturní památku. Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147. Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu a v Národním archivu, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality. Prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky bude v souladu s odst. (3) a (4) § 30 zákona provedena v roce 2009.

Uložené archiválie procházejí v NFA periodickou kontrolou. V průběhu roku 2008 prošlo periodickou kontrolou 684 negativů a kopií a 1 982 studijních kopií, celkem kontrolou prošlo 2 666 již zařazených materiálů. V roce 2008 zakoupil NFA moderní ultrazvukovou čističku filmových materiálů.

V. Konzervace a restaurování archiválií

NFA provozuje konzervátorskou dílnu se základním vybavením a zaměstnává 1 akademickou restaurátorku na 50% úvazek. NFA restauruje především filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm), dále též tzv. plakáty úzké (60x30 cm) a rovněž i jednotliviny z osobních fondů a z fondů filmových institucí. Restaurování materiálů větších rozměrů je zajišťováno externě spoluprací s akademickými restaurátorkami. V roce 2008 bylo v NFA restaurováno celkem 380 filmových plakátů formátu A1, 49 plakátů A3 a 12 plakátů úzkých.

V NFA pokračoval rekonstrukční a zabezpečovací proces filmových materiálů. V roce 2008 bylo zhotoveno 36 949 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, 59 729 m filmových materiálů bylo zabezpečeno duplikační kopii, odplísňeno bylo 147 458 m dříve převzatých materiálů.

Pokračovaly i práce na rekonstrukcích filmů - *Příchozí z temnot* (1921, režie Jan Stanislav Kolár) a *Pražské děti* (1927, režie Robert Zdráhal). V roce 2008 byla dokončena rekonstrukce filmu *Milenky starého kriminálního* (1927, režie Svatopluk Innemann).

VI. Odborné a společenské aktivity NFA

Ředitel NFA Vladimír Opěla pracoval v Řídícím výboru Fédération Internationale des Archives du Film (FIAF) a jako viceprezident zastupoval tuto organizaci v Coordinating Council of Audiovisual Archive Associations (CCAAA). Ředitel NFA byl opětovně zvolen do Řídícího výboru Association des Cinémathèques Européennes (ACE). Ředitel NFA rovněž pracoval v České komisi pro UNESCO a ve Vědecké archivní radě jako reprezentant skupiny specializovaných archivů státních příspěvkových organizací.

Dne 20. června 2008 schválila Rada pro výzkum a vývoj (dále jen RVV) žádost NFA o zařazení revue *Illuminace* do registru vědeckých časopisů RVV. *Illuminace* je zařazena do Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Ministr vnitra ČR MUDr. Mgr. Ivan Langer udělil dne 27. června 2008 řediteli NFA Vladimíru Opělovi medaili Za zásluhy o české archivnictví.

Dne 27. října 2008 byl podruhé oficiálně slaven Světový den audiovizuálního dědictví, který vyhlásilo UNESCO na základě podnětu NFA v roce 2004 (s podporou České komise pro UNESCO, některých dalších národních komisí a FIAF). NFA v sále archivního kina

Ponrepo představil veřejnosti činnost všech svých odborných oddělení a promítl unikátní filmová díla z tuzemské i zahraniční kinematografie s tematikou Afriky.

Mezinárodní porota ve složení Eva Orbanz (presidentka FIAF), Hervé Dumont (ředitel Cinémathèque Suisse, Lausanne) a Hano Loewy (ředitel Jüdisches Museum, Hohenems) udělila dne 15. listopadu 2008 řediteli NFA Vladimíru Opělovi Reinhold Schünzel Award 2008 za aktivity v mezinárodních projektech na ochranu filmového dědictví.

Dne 15. prosince 2008 představil NFA veřejnosti novou podobu svých webových stránek, jejichž součástí je i filmografická databáze českých hraných filmů z let 1898 – 1970.

Ředitel NFA Vladimír Opěla obdržel dne 19. prosince 2008 Cenu ministra kultury ČR za přínos k rozvoji české kultury za rok 2008.

V roce 2008 uspořádal NFA v prostorách archivního kina Ponrepo slavnostní prezentace následujících knih:

- Hanáková, Petra: *Pandořina skříňka aneb Co feministky provedly filmu?*. Praha: Academia 2007
- Malý, Svatopluk: *V zajetí filmu*. Praha: Národní filmový archiv 2008
- Přádná, Stanislava: *Čtyřikrát dva*. Praha: Akademie múzických umění 2007
- Stehlíková, Eva (ed.): *Alfréd Radok mezi divadlem a filmem*. Praha: Akademie múzických umění 2007
- Svoboda, Jan: *Skladba a řád. Český teoretik filmu a televize Jan Kučera*. Praha: Národní filmový archiv 2007
- Švoma, Martin: *Karel Vachek etc.* Praha: Akademie múzických umění 2008

NFA pokračoval v průběhu roku 2008 v natáčení a zpracovávání rozhovorů s osobnostmi české kinematografie: Miroslav Balajka, Andrej Barla, Miloš Fedaš, Pavla Frýdlová, Moris Issa, Jana Knitlová, Otakar Kosek, Martin Mahdal, Kristián Suda, Jan Vild, Miloslav Vydra.

Pokračovalo rovněž natáčení rozhovorů s osobnostmi, které se podílely na vzniku a rozvoji filmových klubů - Stanislav Bensch, Jan Bernard, Jan Jíra, Jan Kastner, Jaroslav Novotný, Stanislav Polauf, Pavel Pták, Jan Starý, Jan Tydlitát, Miloš Votruba.

VI. 1. Výzkumné projekty s účastí NFA

Internetové informační zdroje pro oblast výzkumu v oboru filmu

- registrační číslo projektu: 1 N04122
- projekt v rámci programu „INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURA VÝZKUMU“ a podprogramu „Informační zdroje pro výzkum“ (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR)
- projekt navázal na roky 2004, 2005, 2006, 2007 a pokračoval pátým závěrečným rokem - byla získána dotace 641 000,- Kč pro rok 2008 na nákup multilicence 3 internetových informačních zdrojů:
  - **Film Index International (FII)**
  - **American Film Institute Catalog (AFIC)**
  - **The FIAF International FilmArchive Database (FIAF)**
- multilicenci využívají další filmologická pracoviště na FAMU Praha, FF UK Praha, UP Olomouc a MU Brno
- byl rozšířen počet přístupů pro NFA, MU Brno a UP Olomouc do FII a FIAF
- od 1. dubna 2008 byl na výše uvedených filmologických pracovištích zpřístupněn primární zdroj vědecké literatury pro výzkum týkající se filmové a televizní tvorby – databáze **EBSCO - Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI)**
- dne 1. prosince 2008 proběhlo závěrečné oponentní řízení s výsledkem *uspěl podle zadání*
- více o projektu: <http://www.nfa.cz/licencovane-filmove-databaze.html>

Projekt knihovny NFA na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích VII

- podprogram VISK7 (Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru - Kramerius) je řešen v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- na rok 2008 projekt schválen s dotací 218 000,-Kč
- provedena instalace dat za rok 2007 do digitální knihovny¹ a reformátování dalších českých filmových periodik – v roce 2008 se celkově jedná o 12 374 polí (dvojstran) na mikrofilmu, 24 056 souborů (digitálních obrazů) a 22 277 stran dokumentů (metadata včetně OCR), podrobně viz kap. **VII. 8. Programy a projekty knihovny, kooperace a další činnost**
- periodika jsou přístupna v podobě uživatelských kopií mikrofilmů a v podobě digitální knihovny
- originální negativy jsou uchovávány ve vhodných ukládacích podmínkách

---

¹ Digitální knihovna je integrovaný systém zahrnující soubor elektronických informačních zdrojů a služeb umožňující získávání, zpracovávání, vyhledávání a využívání informací v tomto systému uložených. Digitální knihovny jsou zpřístupňovány prostřednictvím počítačových sítí. Účelem budování digitální knihovny je poskytnout uživatelům možnost jednotného přístupu k digitálním anebo digitalizovaným dokumentům, případně i k sekundárním informacím o tištěných primárních zdrojích, uložených ve fondu knihovny.

- více o projektu též na <http://www.nfa.cz/projekty-knihovny-nfa.html>

EFG (European Film Gateway)

- registrační číslo projektu: ECP-2007-DILI-517006
- projekt byl zahájen 1. září 2008 jako tříletý projekt programu *eContentplus*, kategorie *i2010policy*; ve výběrovém řízení v roce 2007 získal podaný návrh vysoké ohodnocení (89,5 bodu ze 100)
- koordinátorem projektu je Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), od začátku se na projektu podílí 20 partnerů ze 14 evropských zemí včetně 14 evropských filmových archivů, filmoték a muzeí
- cílem projektu je zpřístupnění digitalizovaných filmových i nefilmových materiálů (fotografie, plakáty, textové dokumenty) profesionálům, studentům i filmovým nadšencům prostřednictvím jednoho přístupového bodu – internetové brány
- veškeré informace a digitální materiál poskytnuté filmovými archivy budou postupně začleněny prostřednictvím Evropské digitální knihovny (Europeana) mezi ostatní materiály evropského kulturního a vědeckého dědictví
- více o projektu: <http://www.europeanfilmgateway.eu>

MIDAS (Moving Image Database for Access and Re-use of European film collections)

- projekt byl zahájen v lednu 2006 jako dvouletý pilotní projekt programu MEDIA Plus, finanční dotování projektu od Evropské komise bylo oficiálně ukončeno v prosinci 2008
- koordinátorem projektu byl Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), vznik projektu iniciovaly další čtyři evropské filmové archivy: Národní filmový archiv (Praha), British Film Institute (Londýn), Cineteca Comunale di Bologna a DEFA-Stiftung (Berlín), v průběhu projektu se připojilo dalších 15 evropských filmových archivů a filmoték
- cílem projektu bylo poskytnout snadný přístup k evropskému filmovému dědictví a podpořit jeho kulturní i obchodní využívání
- výsledkem projektu je internetový portál „Filmarchives online“, který poskytuje rychlý přístup ke katalogizačním údajům v databázích 15-ti filmových archivů a filmoték
- k vyhledávání jsou v současné době zpřístupňovány údaje o cca 25 000 nehraných i hraných filmech, tato služba je bez poplatků a je určena producentům ve filmu a audiovizí, audiovizuálním archivům a badatelům
- projekt bude pokračovat i v letech 2009 a 2010, 16 partnerských institucí z 11-ti zemí EU vytvořilo konsorcium, které bude finančně zajišťovat chod projektu i po skončení dotací z programu Evropské komise
- více o projektu: <http://www.filmarchives-online.eu/>

VI. 2. Ediční činnost NFA

- *Filmová ročenka 2007* (vychází každoročně od roku 1992 v češtině a angličtině); nyní premiérově v digitální podobě, další ročníky budou vycházet již výhradně na CD; publikace systematicky a komplexně informuje o dění v české kinematografii v úseku jednoho kalendářního roku prostřednictvím následujících kapitol: kalendář, vyrobené filmy, dotace, distribuce, vývoz, ceny, právní předpisy, publikace a periodika, společnosti, osobnosti (in memoriam); publikace je doplněna osmi abecedními rejstříky.
- *Iuminace* (revue pro teorii, historii a estetiku filmu; vydávána od roku 1989, od roku 1993 vychází 4x ročně)
Témata jednotlivých čísel:
č. 1/2008: *Historie filmové recepce*
č. 2/2008: *Filmový exil*
č. 3/2008: *Populárně vědecký film jako žánr mezi vědou a uměním*
č. 4/2008: *Postfeminismus a feministická filmová studia*
- *Filmový přehled* (nejdéle vydávaný český časopis o filmu, vychází od r. 1939) – do tisku odevzdána č. 2-12/2008 a 1/2009 (obsahuje též rejstřík ročníku 2008), časopis vychází v nákladu 1500 ks; elektronická verze časopisu je poskytována předplatitelům prostřednictvím internetu a je zpřístupněna vždy v den vydání tištěné verze
- 11 čísel programové brožury archivní promítací síně NFA Ponrepo
- Anděl, Jaroslav - Szczepanik, Petr (eds.): *Cinema All the Time: An Anthology of Czech Film Theory, 1908–1939*, 315 s.
- Malý, Svatopluk: *V zasetí filmu. Vzpomínky kameramana*, 388 s.
- Szczepanik, Petr - Anděl, Jaroslav (eds.): *Stále kinema. Antologie českého myšlení o filmu 1904 – 1950*, 432 s.

VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA

Mgr. Čechová, Briana:

- *Schlöndorffovy rány z milosti*. A2, č.19/2008, s. 13.
- *Mezi divadlem a filmem. Nová kniha o Alfrédu Radokovi*. A2, č.22/2008, s. 13.

Fikejz, Miloš:

- *Český film: herci a herečky, 3. díl S – Ž*. Praha: Libri 2008 (912 s.)
- *Eduard Cupák*. In: Biografický slovník českých zemí 9: C. Praha: Historický ústav AV ČR a Libri 2008, s. 476 – 477

Hába, Věroslav:

- *Paula Goes to Hollywood*. Katalog 15. MFF Praha Febiofest 2008, s. 283 - 293.

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Návrat domů*. Film a doba 54, 2008, č. 3, s. 152 - 153.
- *Marlen Chucijev - režiser ljudskoj konfrontacii*. Ukrainiskij žurnal V, 2008, č. 1, s. 58 - 59.

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Alfréd Radok. Ať žije film*. Cinepur č. 57/ 2008, s. 36.
- *Gustav Machatý: Popis mé emigrace*. Iluminace 20, 2008, č. 2, s. 175 - 176. (úvod k edici)
- *Filmové archivy v otevřeném prostoru internetu – prezentace příspěvku (konference Otevřené archivy v rámci Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě, 25. 10. 2008)*

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Evropská filmová brána (EFG)*. Ikaros [online] 12, 2008, č. 10. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/5020>>.
- *Licencované zahraniční databáze z oboru filmu*. Iluminace 20, 2008, č. 3, s. 218 - 230.
- *Evropská filmová brána - prezentace příspěvku (9. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008, 4. 12. 2008, Národní archiv v Praze, ve spolupráci s Mgr. T. Lachmanem)*
- *Národní filmový archiv v digitálním věku - prezentace příspěvku (9. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008, 4. 12. 2008, Národní archiv v Praze, ve spolupráci s Mgr. T. Lachmanem)*

Kalašová, Marcela:

- *Ad Fontes: Nationalfilm s.r.o. (1933 – 1954 /1964/)*. Iluminace 20, 2008, č. 3, s. 201-203.
- *Ad Fontes: Stella a.s. (La Tricolore) (1926 – 1955)*. Iluminace 20, 2008, č. 3, s. 198 – 200.
- *Ad Fontes: Českomoravská společnost pro úzký film s.r.o. (/1939/ 1941 – 1953)*. Iluminace 20, 2008, č. 4, s. 166 – 167.
- *Ad Fontes: Kosmosfilm s.r.o. (/1941/ 1943 – 1955)*. Iluminace 20, 2008, č. 4, s. 163 – 165.

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- Dvořáková, Tereza – Klimeš, Ivan: *Prag-Film AG 1941 – 1945. Im Spannungsfeld zwischen Protektorats- und Reichs-Kinematografie*. München: edition text + kritik 2008, 211 s.
- *Narativ optikou projektoru. Přednáška o pěti aktech*. Iluminace 20, 2008, č. 4, s. 5–18.

- *Narrative Viewed through the Projektor. Lecture in Five Acts* (keynote speech na Výroční konferenci NECS, Budapešť, 19. – 22. 6. 2008); dostupné na: www.necs-initiative.org
- *Staré časy po roce 1918. Česká kulturní zkušenost se zánikem epochy* – prezentace příspěvku (konference Vetché stáří, anebo zralý věk moudrosti?; Plzeň, 28. 2. – 1. 3. 2008)

Bc. Kotalík, Matěj:

- Panovnický kult a kontinuita monarchismu v období první Československé republiky. In: Řepa, Milan (ed.): *19. století v nás. Modely, instituce a reprezentace, které přetrvaly*. Praha: Nakladatelství Historický ústav 2008, s. 286-292.

Mgr. Křipač, Jan, PhD.:

- *Němé filmy Carla Theodora Dreyera*. Disertační práce. Olomouc: FF UP 2008.

Mgr. Lachman, Tomáš:

- *Ad Fontes: Kinematografické družstvo v Praze s.r.o. (1917 – 1929)*. *Illuminace* 20, 2008, č. 1, s. 198 – 199.
- *Ad Fontes: Sdružení kinomajitelů Biografia a.s. v Praze (/1919/ 1920 – 1930)*. *Illuminace* 20, 2008, č. 1, s. 195 – 197.
- *Evropská filmová brána* - prezentace příspěvku (9. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008, 4. 12. 2008, Národní archiv v Praze, ve spolupráci s Mgr. P. Janáskovou)
- *Národní filmový archiv v digitálním věku* – prezentace příspěvku (9. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008, 4. 12. 2008, Národní archiv v Praze, ve spolupráci s Mgr. P. Janáskovou)

PhDr. Lukeš, Jan:

- Lukeš, Jan – Lukešová, Ivana (eds.): *Mlčenlivý host Evald Schorm*. Plzeň: Dominik Centrum 2008, 100 s.
- *Novaja volna. (1961 – 1969)*. In: Smoláková, Vlasta (ed.): *Zolotyje šestiděsťatyje. Retrospektiva čechoslovackogo kino 1961 – 1970*. Moskva: Češskij centr Moskva 2008, s. 6–14.

Mgr. Mertová, Michaela:

- Benešová, Marie: *Břetislav Pojar: věnováno jednomu z největších mužů českého animovaného filmu*. (Upravila a doplnila Michaela Mertová.) Praha: Animation People 2008, 63 s.²

---

² Původní publikaci M. Benešové vydal Československý filmový ústav v Praze v roce 1984.

Pavlíková, Eva:

- *Záchrana a rekonstrukce filmové studie Mečové a válečné tance* – prezentace příspěvku (konference František Pospíšil - neznámá osobnost české etnologie, Etnografický ústav Moravského zemského muzea v Brně, 22. – 23. 10. 2008)
- Rekonstrukce filmové studie Mečové a válečné tance v Národním filmovém archivu / Reconstruction of the Sabre and War Dances Film Study in the National Film Archive. In: Dvořáková, Hana (ed.): *Hanák na Pacifiku. Zapomenutá osobnost Františka Pospíšila / A Man from Haná on the Pacific Coast. The forgotten figure of František Pospíšil*. Moravské zemské muzeum: Brno 2008, s. 51 – 62/63 – 66.

PhDr. Strusková, Eva:

- *Zvukový dokument v práci Národního filmového archivu*. *Illuminace* 20, 2008, č. 1, s. 200 – 203.
- *Příběh fotografie. Polyekran na Světové výstavě v Bruselu Expo 58*. *Illuminace* 20, 2008, č. 3, s. 205 - 206.

doc. Mgr. Szczepanik, Petr, PhD.:

- Anděl, Jaroslav – Szczepanik, Petr (eds.): *Cinema All the Time. An Anthology of Czech Film Theory and Criticism, 1908-1939*. Praha: Národní filmový archiv 2008, 315 s.
- Szczepanik, Petr – Anděl, Jaroslav (eds.): *Stále kinema. Antologie českého myšlení o filmu 1904–1950*. Praha: Národní filmový archiv 2008, 430 s.
- Krieg der Patente. Die deutschen Elektrokonzerne und die tschechoslowakische Filmindustrie in den 1930er Jahren. In: Roschlau, Johannes (ed.), *Zwischen Barrandov und Babelsberg. Deutsch-tschechische Filmbeziehungen im 20. Jahrhundert*. München: edition text+kritik 2008, s. 43 – 56.
- Sonic Imagination; or, Film Sound as a Discursive Construct in Czech Culture of the Transitional Period. In: Beck, Jay– Grajeda, Tony (eds.): *Lowering the Boom: Critical Studies in Film Sound*. Urbana and Chicago: University of Illinois Press 2008, s. 87–104.
- The Film Avant-garde in the Service of Industry and Trade. In: *Do. Revue pro dokumentární film*, 2008, č. 6, s. 199 – 204.
- Szczepanik, Petr – Skopal, Pavel: *Města, kina a diváci. O dějinách recepce, lokálním výzkumu a multikinech*. Rozhovor s Markem Jancovichem. *Illuminace* 20, 2008, č. 1, s. 147–160.
- *Modernism, Industry, Film: A Network of Media in the Baťa Corporation and the Town of Zlín in the 1930s* – prezentace příspěvku (konference Picturing the Modern: Photography, Film, and Society in Central Europe, 1918-1945; Milwaukee Art Museum, 3. – 4. 4. 2008)
- *Archiv lokální filmové kultury: brněnská kina a jejich návštěvníci 1918–1945* – prezentace příspěvku (konference Otevřené archivy – místa setkávání, vzdělávání a spolupráce, Jihlava, 25. 10. 2008)

- *Databáze projektu Lokální filmová historie: Brno a kulturní dějiny filmu do r. 1945 – prezentace příspěvku (konference Paměť města. Město a jeho obyvatelé ve 20. století, Brno, 6. –7. 11. 2008)*
- *The Politics of Recycling Cinema History. Exhibition and Reception of "Old" films on the National and Local Market – prezentace příspěvku (ECREA's 2nd European Communication Conference "Communication Policies and Culture in Europe, Barcelona, 24. – 28. 11. 2008)*
- *Archival and published sources for studying history of IFF Karlovy Vary (Workshop Programme d'études pour l'histoire des festivals du film en Europe, Paříž, 1. 12. 2008)*

Mgr. Urgošíková, Blažena:

- *Kinematografie - součást kulturního dědictví. In: Zprávy památkové péče 68, 2008, č. 4, s. 455 - 462.*

VI. 4 Pedagogická činnost pracovníků NFA

Hába, Věroslav:

- *Hloubka ostrosti obrazu a délka záběru (kinolektorát, Archivní kino Ponrepo, 5. 2. 2008)*
- *Vývoj americké němé komedie (kinolektorát; 10. seminář archivního filmu, Uherské Hradiště, 8. 5. – 11.5. 2008)*
- *Harold Lloyd (kinolektorát tamtéž)*
- *Komičky amerického filmu (kinolektorát tamtéž)*

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Osobnosti slovenské nové vlny (přednáška pro Univerzitu třetího věku na FF UK v Praze)*

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Rodinné filmové kroniky v NFA (přednáška s projekcí a diskusí v Galerii Školská v Praze)*

Doc. PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Filmový proseminář (seminář na Katedře filmových studií FF UK v Praze)*
- *Úvod do studia filmu (seminář tamtéž)*
- *Přehled dějin české kinematografie do roku 1960 (přednáška na Katedře filmových studií FF UK v Praze a na FAMU v Praze)*

Mgr. Kofroň, Václav:

- *History of Czech Cinema – přednášky v angličtině pro zahraniční studenty na FF UK v Praze v rámci USAC (University Studies Abroad Consortium) a ECES (East and Central European Studies)*

Mgr. Křipač, Jan, PhD.:

- *Klasický Hollywood I.* (přednáška na Katedře divadelních, filmových a mediálních studií FF UP v Olomouci)
- *Americký experimentální film* (seminář tamtéž)
- *Maďarský modernistický film* (seminář tamtéž)
- *Britský studiový film* (seminář tamtéž)

Mgr. Mertová, Michaela

- *Animovaný film* (přednáška na Katedře filmových studií FF UK v Praze)

Mgr. Nafati, Karolína:

- Filmový seminář na Katedře historických věd FF Univerzity Pardubice

doc. Mgr. Szczepanik, Petr, PhD.:

- *Filmové Brno – výzkumný seminář* (Ústav filmu a audiovizuální kultury FF MU v Brně)
- *Úvod do studia filmu* (tamtéž)
- *Proseminář A* (tamtéž)
- *Bakalářský seminář* (tamtéž)
- *Magisterský seminář* (tamtéž)
- *Disertační seminář* (tamtéž)

V archivním kině NFA Ponrepo v Biu Konvikt byl v září 2008 již počtvrté zahájen I. semestr kursu filmové historie (1895 – 1945) pro gymnázia, uváděný filmovými historiky NFA (Briana Čechová, Věroslav Hába, Tomáš Hála, Jiří Horníček, Milan Klepikov, Michaela Mertová, Eva Urbanová, Blažena Urgošíková) a spojený s vypracováním výukových materiálů k uváděným filmům. Tento kurs se poprvé uskutečnil již ve školním roce 2005 – 2006 a setkal se s nemalým zájmem ze strany středoškolských studentů i pedagogů. Cílem kursu je připravit podklady pro kvalifikované uvádění filmů v rámci studijních osnov středních škol. Kurs bude pokračovat až do května 2009.

VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

V archivním kině NFA Ponrepo v Biu Konvikt se v roce 2008 uskutečnilo celkem 429 představení, na nichž bylo uvedeno 391 celovečerních filmů, 246 krátkých filmů

a 54 středometrážní filmy, za celkové účasti 12 278 diváků. V průběhu roku 2008 NFA rovněž spolupracoval s níže uvedenými institucemi a podílel se na uvedených kulturních akcích – poskytnutím filmových materiálů a projekcemi v archivním kině Ponrepo:

- Bienale animace Bratislava 2008, Bibiana Bratislava - Měsíc české a slovenské kulturní vzájemnosti, projekce filmu *Krvavá paní* (1980, r. Viktor Kubal)
- Centr centralno-asiatskoj kinematografii, Alma-Ata/Centrum středoasijské kinematografie – cyklus Středoasijská kinematografie, projekce deseti filmů z 60. – 90. let dvacátého století
- Cinegraph e. V. (Hamburg) & Goethe-Institut (Praha) – festival Cinefest
- Československé legie v Rusku 1914 - 1920 – projekce filmů s legionářskou tematikou v archivním kině Ponrepo ke stejnojmenné výstavě (Pražský hrad, Starý královský palác, Tereziánské křídlo, 10. 10. 2008 – 18. 1. 2009)
- Febiofest - cykly: Pola Negri, Pražské jaro 68
- Festival *Jeden svět*
- Festival Film Sokolov 2008 – cyklus Kinematografie atrakcionů
- Filmexport Home Video - prezentace DVD Revizor a DVD Bílá nemoc (k 70. výročí úmrtí Karla Čapka)
- Mezinárodní knižní veletrh – projekce k tématu Svět knihy ve filmu
- Ministerstvo zahraničí ČR a Francouzský institut v Praze - Dny frankofonie, cykly: Antonin Artaud, Germaine Dulacová, Kean
- Naučno-issledovatělskij institut kinoiskusstva Rossijskoj Feděracii/Filmový institut RF v Moskvě - 2 filmy Leonida Gajdaje s úvodem dr. Galiny Kompaničenko
- Produkce Radim Procházka – Karel Vachek: Malý kapitalista I - IV – projekce filmového projektu režiséra Karla Vachka, prezentace DVD
- S kamerou proti tankům - Amatérské filmy ze srpna 1968 za účasti autorů a pamětníků
- Slavnostní večer u příležitosti udělení Ceny Andreje Stankoviče za rok 2007 + projekce
- Sudety ve filmu – projekce filmů *Uloupená hranice* (1947, r. Jiří Weiss) a *Ves v pohraničí* (1948, r. Jiří Krejčík) s odbornými úvody
- Tainiothiki tis Ellados (Řecký filmový archiv, Athény) - přehlídka filmů Řecký podzim
- Umění bez bariér (Mene tekel - Festival proti totalitě)
- Velvyslanectví Mexické republiky v Praze - přehlídka filmů Mexické dny

V roce 2008 připravil NFA v prostorách archivního kina Ponrepo pásma filmů ke 110. výročí vzniku české kinematografie a k 60. výročí Deklarace lidských práv. NFA rovněž připravil programy k výročím následujících osobností: Václav Bedřich (pásma filmů k Mezinárodnímu dni dětí), Jiří Brdečka, Myrtil Frída, Dušan Hanák, Juraj

Jakubisko, Zdeněk Kopáč, Jiří Krejčík, Jan Kučera, Jiří Menzel, Břetislav Pojar, Viktor Ponrepo (150. výročí narození), Oleg Reif, Bernard Šafařík.

K 31. prosinci 2008 spravoval NFA klubotěku 310 filmů, z toho 20 zahraničních a jeden na nosiči DVD. V průběhu roku se uskutečnilo 410 představení, která navštívilo cca 10 300 diváků.

NFA poskytl filmy pro MFF Karlovy Vary, Finále Plzeň, Mezinárodní filmový festival dětí a mládeže ve Zlíně a další domácí filmové festivaly. NFA rovněž poskytl filmy pro studijní projekce FAMU, JAMU, filozofických fakult UK Praha, MU Brno a PU Olomouc a filmových škol v Písku a ve Zlíně.

VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR uvedl NFA české filmy ve Vídni, Sarajevu, Banja Luce, Zenici, Mostaru, Helsinkách, Berlíně, Tuzle, Rize, Montrealu a Tel Avivu.

Ve spolupráci s Českými centry uspořádal NFA přehlídky českých filmů v Moskvě, New Yorku, Londýně, Bilbau, Paříži, Madridu, Stockholmu, Haagu, Berlíně, Drážďanech, Varšavě.

NFA uvedl své filmy na festivalech v Curychu, Basileji, Locarnu, Bernu, Terstu, Ravenně, Grenoblu, Rennes, Ales, Lussasu, Port Leucate, Marseille, Istambulu, Ankaře, Hong Kongu, Bruselu, Vilniusu, Záhřebu, Chotěbuzi, Tokyu, Bratislavě, Madridu, Kyjevě, Uppsale, Anuu-vu (Nová Kaledonie), Kalkatě, Montrealu, Krakově. Dále uvedl své filmy v St. Louis, San Franciscu, Bostonu, Ithace, Singapuru, Perpignanu, Postupimi, Berlíně, Bergenu, Žilině a Melbourne.

Ve spolupráci s archivy FIAF uspořádal NFA projekce svých filmů v Lublani, Berkeley, Vídni, Budapešti, Helsinkách, Paříži, Lisabonu, Bratislavě, Moskvě, Torontu, Bělehradě, Valencii, Stockholmu, Frankfurtu n. Mohanem, Bonnu, Berlíně, San Sebastianu, Sofii, Pordenone a Buenos Aires.

VI. 7. Spolupráce s tiskem, rozhlasem a TV

S Českou televizí spolupracoval NFA na cyklech Filmů pro pamětníky, Hledání ztraceného času, Osudové okamžiky, Úsměvy a poskytnul materiály k řadě dalších pořadů. Podobné služby poskytoval i TV NOVA, TV PRIMA a dalším televizním

stanicím. Knihovna NFA představila svou činnost v pořadu BIOGRAF pro zpravodajskou televizi Z1. Ředitel NFA Vladimír Opěla vystoupil dne 13. listopadu 2008 v pořadu Host do domu na stanici ČRo – 2 Praha.

VI. 8. Účast NFA na výstavách

V roce 2008 NFA spolupracoval na následujících výstavách:

- *František Vlácil: Zápasy*. Pražský hrad, Císařská konírna, 15. 2. – 1. 6. 2008
- *Mikuláš a Emila Medkovi – Souvislosti*. Galerie umění Karlovy Vary, 6. 3. – 27. 4. 2008
- *Zdeněk Podlipný - herec, režisér, šéf činohry*. Slezské zemské muzeum v Opavě, 2. – 30. 5. 2008
- *190 Národního muzea – 190 let dobrodružství*. Národní muzeum v Praze, 15. 5. – 31. 9. 2008
- *Wiesner – Transporta. Z historie chrudimského strojírenství*. Regionální muzeum v Chrudimi, 5. 6. – 21. 9. 2008
- *Já rostl pro bolest. Mnoho tváří Rudolfa Těsnohlídka (1882 – 1928)*. Moravské zemské muzeum v Brně, 25. 6. – 6. 9. 2008
- *...a přijely tanky*. Národní muzeum v Praze, 21. 8. – 6. 10. 2008
- *Bytosti odnikud – Metamorfózy akademických principů v malbě 1. poloviny 20. století v Čechách*. Galerie hl. m. Prahy, Městská knihovna, 22. 10. 2008 – 1. 2. 2009
- *28 říjen 1918 – 1948 v paměti Hradu*. Pražský hrad, Císařská konírna, 24. 10. 2008 – 8. 2. 2009
- *Republika*. Národní muzeum v Praze, 28. 10. 2008 – 15. 3. 2009
- *Zrození Československa a Francie: společná cesta k demokratické Evropě (1914 – 1925)*. Konírna Toskánského paláce v Praze, 28. 10. – 28. 11. 2008
- *Pražský student. Univerzitní studenti v dějinách Prahy*. Clam – Gallasův palác v Praze, 14. 11. 2008 – 1. 2. 2009
- *Jak se oblékají pohádky*. Praha, Strahovský klášter, 27. 11. 2008 – 31. 1. 2009
- *Praga da una primavera all'altra 1968 – 1969* (Praha od jednoho jara k druhému 1968 – 1969). Řím, Palazzo delle Esposizioni, 16. 12. 2008 – 28. 2. 2009

V roce 2008 NFA realizoval následující výstavy:

- Výstava plakátů Václava Ševčíka a fotografií Jiřího Opěly ze srpna 1968 (doprovodná akce k Febiofestu; foyer archivního kina Ponrepo, 3. 4. – 25. 6. 2008)
- Výstava plakátů k filmům Karla Vachka (vestibul archivního kina Ponrepo, 5. 5. – 15. 7. 2008)
- Výstava fotografií k filmům Jiřího Krejčíka (foyer archivního kina Ponrepo, 26. 6. – 18. 7. 2008)

- Výstava plakátů k českým filmům z 60. let dvacátého století (foyer archivního kina Ponrepo, 23. 10 – 31. 12. 2008)

NFA rovněž poskytl plakáty pro doprovodné výstavy na Festivalu evropských filmových úsměvů (Mladá Boleslav, 13. 9. – 20. 9. 2008) a na Dětském filmovém a televizním festivalu Oty Hofmanna (Ostrov nad Ohří, 6. 10. – 10. 10. 2008).

VI. 9. Pořádání konferencí

NFA poskytl filmové materiály k projekci pro mezinárodní konferenci *František Pospíšil – neznámá osobnost české etnografie*. Konferenci uspořádal Etnografický ústav Moravského zemského muzea v Brně ve dnech 22. – 23. října 2008. Rekonstruované a restaurované filmové materiály uvedla Eva Pavlíková.

VII. Knihovna NFA

Knihovna Národního filmového archivu je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. Její činnost zajišťuje 11 (10,6 úvazku) pracovníků s odborným knihovnickým vzděláním. V roce 2008 plnila knihovna NFA následující činnosti:

VII. 1 Akvizice

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce, filmových akcí, osobních doporučení a kontaktů. Nákup zahraničních publikací byl sladěn s profilem fondu a vycházel z potřeb a doporučení filmových historiků a vědců. Řada publikací byla získána darem z řad odborné veřejnosti (pozůstalosti režiséra P. Hobla a pozůstalosti herce E. Cupáka, scénáře od dramaturgyně M. Pittermannové) a zahraničních filmových korporací. Do sbírky filmových scénářů se podařilo získat tyto tituly: *Anglické jahody*, *Bobule*, *Cinka Panna*, *Děti noci*, *František je děvkař*, *Hlídač č. 47*, *Karamazovi*, *Maharal – záhada talismanu*, *Máj*, *Malé oslavy*, *Nejkrásnější hádanka*, *O rodičích a dětech*, *Svatba na bitevním poli*, *U mě dobrý*, *Venkovský učitel*, *Vy nám taky, šéfe!*, *Z pekla štěstí 2*. Proběhla výměna publikací se Slovenským filmovým ústavem a Deutsches Filminstitut ve Frankfurtu nad Mohanem. Darem byly získány od FIAF chybějící čísla časopisů *American Cinematographer*: Oct 2007 a Dec 2007; *Archivos de la Filmoteca*: n. 50 až 56; *CineAction*: n. 68 až 71; *Cineforum*: 449 (2005); *CinémAction*: 118 až 121, *Cinémás*: v. 15, n. 2 až v. 16, n. 3; *Film Criticism*: v. 32, n.1; *Film History*: v. 18, n. 2.

V denní evidenci seriálů (časopisy a denní tisk) bylo přijato na **3.732** jednotlivých výtisků čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Na rok 2009 bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály. Knihovna NFA nemá právo povinného výtisku, děkuje všem, kteří pomáhali v roce 2008 rozšiřovat její fondy.

VII. 2 Knihovní fond a sbírky

Přírůstky v roce 2008

fond knih a periodik	sbírka scénářů	sbírka separátů	sbírka mikrodocumentů	sbírka cd/dvd	celkem
1.746	129	1.034	144	7	3.060

Stav fondu k 31.12.2008

Knižní fond a vázaná periodika	67.099
Scénáře	9.528
Separáty	9.722
Mikrofilmy	1.009
Mikrofiše	1.330
CD	151
CD/DVD-nosiče	423
Popisky-drobný tisk	17.922
Sbírka - zahraniční výstřižky	575
Sbírka - zahraniční festivaly	1.122
Celkem	108.881

VII. 3 Zpracování fondu

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis³ dokumentů probíhaly v souladu s doporučenými knihovnickými standardy⁴. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTHORITY, které jsou veřejně přístupné v on-line katalogu <http://arl.nfa.cz>⁵ knihovny, v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA v Konviktu. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho evidence⁶ a denní evidence periodik pokračovala

³ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

⁴ Katalogizační pravidla AACR2, druhé vydání 1988, dodatky 1993 a interpretace; formát záznamu UNIMARC (strojově čitelný formát usnadňující výměnu bibliografických dat); bibliografický popis ISBD(G) - všeobecný mezinárodní standardní bibliografický popis.

⁵ On-line katalog - veřejně dostupný on-line katalog určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb, např. umožňuje správu uživatelského konta prostřednictvím terminálu na vzdáleném místě.

⁶ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovní jednotky a dalších služebních údajů.

retrospektivní katalogizace⁷ fondu knih, periodik a separátů periodik. V rámci retrospektivy se podařilo dokončit zpracování sbírky separátů periodik.

Analyticky byla zpracována tato filmová periodika: Cinema č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11/2008; Cinepur č. 55, 56, 57, 58, 59, 60/08; Dějiny a současnost 6 a 7/2008; Divadelní noviny č. 18, 19, 20, 21, 22/2007 a 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20/2008; Film a doba č. 4/2007, 1/2008, 2/2008 a 3/2008; Filmový přehled č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12/2008; Iluminace č. 3, 4/2007, 1/2008 a 2/2008; Instinkt extra č. 6/2008; Labyrint revue č. 21-22/2007; Národní 3 č. 1/2008; Premiere č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10/2008; Rozrazil č. 5, 7, 8, 9-10/2007, 1, 2, 3, 4 a 5/2008; X-reflex Interview č. 4/2007; Xantypa č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7-8, 9, 10, 11, 12/2008 a 1/2009. Zpětně byl zpracován časopis Disk č. 12/2005, celkem **2.760 záznamů**. Jako dlouhodobá retrospektiva Filmového přehledu byla zpracována č. 9, 10, 11, 12/1982 a čísla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, rejstříky za rok 1981, zvláštní čísla A, B, C a D/1980, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13-rejstř./1980, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14-15, 16-17, 18, 19-20, 21, 22, 23-24- rejstřík a 25-26-rejstřík/1979 v celkovém počtu **1.290 záznamů**.

Z denního tisku výstřižková služba knihovny vybrala na **3.190** článků s filmovou tematikou, které zakomponovala do sbírky separátů, a vytvořila **810** nových separátů.

Statistika záznamů a struktura databází

Databáze knihovny NFA	stav k 31.12.2008	přírůstek 2006	přírůstek 2007	přírůstek 2008
Katalog*	102.942	10.444	12.812	12.854
Autority*	52.763	4.572	5.305	5.870
Holdiny	66.632	8.085	9.543	10.515
Heslář*	1.755	32	371	15
MDT	1.357	101	237	163

*databáze jsou zveřejněny v OPAC

Databáze KATALOG	stav k 31.12.2008	přírůstek 2006	přírůstek 2007	přírůstek 2008
Knižní fond	19.269	2.580	3.238	3.259
Souborné záznamy periodik	487	97	106	107
Svázané ročníky periodik	4.192	427	1.097	1.310
Jednotlivá čísla periodik	14.338	2.691	2.886	2.954
Sbírka scénářů	5.896	44	19	105
Sbírka separátů	9.840	674	335	1.009

⁷ Opětne zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy nahrazují dříve pořízené záznamy, nevyhovující novým potřebám z hlediska požadavků na formát, rozsah, obsah záznamů a služby knihovny.

Mikrodokumenty	113	5	18	32
CD-ROM a DVD	47	6	4	2
Články a statě	48.760	3.920	5.109	4.076
Celkem	102.942	10.444	12.812	12.854
Databáze AUTORITY	stav k 31.12.2008	přírůstek 2006	přírůstek 2007	přírůstek 2008
Personálie	28.906	2.362	2.601	2.656
Filmy	16.110	1.466	1.728	2.042
Akce	3.849	310	426	380
Korporace	3.474	411	529	721
Geografická hesla	180	17	20	68
Formální deskriptory	238	6	0	2
Věcná témata	6	0	1	1
Celkem	52.763	4.572	5.305	5.870

VII. 4 Výpůjční protokol a služby

Služby pro veřejnost zajišťovala knihovna NFA pravidelně 3 dny v týdnu (út, čt, 9-12 hod. a 13-17 hod.; pá 9-12 hod.). Přeprava požadovaných dokumentů z depotu byla zajištěna pravidelně jednou týdně.

Statistika návštěvnosti a výpůjček

Počet čtenářů	583
Návštěvnost knihovny	1.656
Návštěvnost on-line katalogu knihovny	22.430
Návštěvnost digitální knihovny Kramerius	15.437
Návštěvnost databáze FIO	1.088 (549 plných záznamů)
Návštěvnost databáze FIAF	206 (475 abstraktů + 1.405 záznamů)
Návštěvnost databáze FTLI	252 (223 fulltextů + 635 abstraktů)
Výpůjčky absenční	920
Výpůjčky presenční – separáty	1.493
Výpůjčky presenční - knihy + scénáře	370
Výpůjčky presenční – periodika	2.507
Výpůjčky presenční – cd-rom	5
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)	5
Výpůjčky celkem	5.300
Upomínky	124

VII. 5 Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA i licencované zahraniční zdroje: Film Index International (FII), American Film Institute Catalog (AFIC), The FIAF International FilmArchive Database (FIAF) a Film and Television Literature Index with

Full Text (FTLI). Dále se pracovníci knihovny podíleli se na konkrétních edičních projektech Národního filmového archivu. Pro Filmovou ročenku 2007 a 2008 sestavili Kalendář filmových událostí, Bibliografii filmové literatury a Adresář českých filmových periodik. Pro Iluminaci č. 4/2007, č.1/2008, č.2/2008, č. 3/2008 sestavili Výběr novinek z fondu knihovny NFA. Pro Filmový přehled č. 8/2008 sestavili soupis filmové literatury. Dále zajistili Týdenní monitoring zpráv ČTK. Pro FIAF sestavili Bibliografii publikační činnosti NFA za rok 2007. V knihovně proběhly 3 informační lekce pro zahraniční studenty filmové vědy z Evropských a středoevropský studií (ECES) UK Praha a jedna lekce pro studenty prvního ročníku filmové vědy FF UK Praha. Dále zde proběhly 2 exkurze pro knihovníky z pražské pobočky Svazu knihovníků a informačních pracovníků (reportáž o exkurzi vyšla v časopisu Ikaros č.8/2008). Knihovna představila svou činnost v rámci Dne Světového audiovizuálního dědictví a v pořadu BIOGRAF pro zpravodajskou televizi Z1. Pokračovaly práce na katalogu Český hraný film VI. (scénáře a ceny).

VII. 6 Organizace, správa a ochrana fondu

Byla provedena kompletace ročníků periodik za rok 2007 a dalších titulů k vazbě. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu z Konviktu do depotu na Hradištku a kontrola lokací. Pro depot na Hradištku byly zakoupeny a namontovány regály ve dvou sálech na stěny jako další provizorní řešení z důvodu nedostatku úložných prostor pro fond knihovny. Probíhala průběžně správa fondu v depotu, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu.

Většina fondu (cca 85%) je uložena v depotu v kompaktních regálech ve vhodných skladovacích prostorách po stránce vlhkosti, teploty a čistoty vzduchu. V roce 2008 bylo do knihovní vazby⁸ předáno 117 svazků (z toho 88 svazků periodik, 23 scénářů, 6 knih). Již sedmým rokem pokračoval *Projekt knihovny NFA na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích*. Knihovna získala v rámci programu VISK 7 - Kramerius 2008 státní dotaci na neinvestiční činnost ve výši 218.000,- Kč na záchranu českých filmových periodik (podrobně o titulech viz kap. **VII. 8: Programy a projekty knihovny, kooperace a ostatní činnost**). Práce byly zajištěny smluvně na odborných pracovištích Microna Kuřim a Elsynt Engineering Vyškov se 30% finanční spoluúčastí

---

⁸ Knihovní vazba - vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

NFA. Periodika jsou přístupna v podobě uživatelských kopií mikrofilmů a v podobě digitální knihovny⁹. Originální negativy jsou uchovány ve vhodných skladovacích podmínkách. Externě pokračovaly práce na restaurování vazeb a papíru poškozených českých filmových periodik, bylo opraveno 24 svazků časopisů. Dále byly zdigitalizovány dva poškozené scénáře k nerealizovaným filmům *Práčata* (1952, autor: Zdeněk Endris) a *Žalující země* (1945, autoři: Vilém V. Čermák, Martin Frič).

VII. 7 Informační systém knihovny

Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny, zálohování dat knihovny a kontrola log souborů. V letních měsících byly nainstalovány nové verze knihovního systému ARL 2.0.155i a on-line katalogu 2.0.43. V září byla zprovozněna nová služba pro čtenáře, vzdálený přístup k databázím prostřednictvím konta čtenáře. Byly připraveny nové webovské stránky knihovny.

VII. 8 Programy a projekty knihovny, kooperace a další činnost

Pátým závěrečným rokem pokračoval grant *IN04122 – INTERNETOVÉ INFORMAČNÍ ZDROJE PRO OBLAST VÝZKUMU V OBORU FILMU*, průběžně byly zpřístupněny zdroje FIAF, AFIC, FII. Byla získána dotace 641.000,- Kč a nově získán přístup do databáze EBSCO *Film and Television Index with Full Text*, byl rozšířen počet přístupů pro NFA, MU a UP do FIO a FIAF). Dne 1. prosince 2008 proběhlo závěrečné oponentní řízení s výsledkem *uspěl podle zadání*. Podrobně viz též kap. VI. 1 Projekty s účastí NFA.

Sedmým rokem pokračoval *PROJEKT KNIHOVNY NFA NA OCHRANU OHROŽENÝCH DOKUMENTŮ A JEJICH ZPŘÍSTUPNĚNÍ NA NOVÝCH NOSIČÍCH VII*, byla získána dotace ve výši 218.000,- Kč. Proběhla instalace dat za rok 2007 do digitální knihovny, nové tituly byly propojeny se záznamy v databázi Katalogu. V roce 2008 byla zreformátována tato česká filmová periodika: *Film v přehledu zahraničního tisku (1954-1956)*, *Filmbote (1936-1937)*, *Filmová okénka (1948)*, *Filmová tribuna (1929)*, *Filmová tribuna (1927-1928)*, *Filmový kurýr (1922)*, *Fotografická revue (1919-1921)*, *Kino: list spolku majitelů kinematografů v král. Českém se sídlem v Praze (1913)*, *Kino a film (1938)*, *Kinoklub (1964-1965)*, *Kultura (1957-1962)*, *Kulturní tvorba (1963-1968)*, *Listy (1968-1969)*,

---

⁹ Digitální knihovna - integrovaný systém zahrnující soubor elektronických informačních zdrojů a služeb umožňující získávání, zpracovávání, vyhledávání a využívání informací v tomto systému uložených. Digitální knihovny jsou zpřístupňovány prostřednictvím počítačových sítí. Účelem budování digitální knihovny je poskytnout uživatelům možnost jednotného přístupu k digitálním anebo digitalizovaným dokumentům, případně i k sekundárním informacím o tištěných primárních zdrojích, uložených ve fondu knihovny.

Literární listy (1968), Man dreht der Tschechoslowakei (1937/1938), Náš film (1920), Neue Film-Revue (1935), Nová scéna (1930), Prager Film-Korespondenz (1935-1938), Prager Film-Kurier (1933-1936), Praha-Hollywood (1938), Radostná práce: týdeník filmových ateliérů (1945-1947), Revue filmu (1928), Revue Kino (1914), Rozpravy Aventina (1925-1934), Scéna (1976-1992), Technické zprávy (1947), Věstník Českomoravského filmového ústředí (1941-1945), Věstník Československého filmu (1946-1947), Věstník Československého státního filmu (1949-1953), Zpravodaj Svazu československých filmových a televizních umělců (1969), Zpravodajství Ústřední správy Československého filmu (1959-1962), Zprávy Svazu československých filmových a televizních umělců (1966-1969). Celkově se jedná o 12.374 polí (dvojstran) na mikrofilmu, 24.056 souborů (digitálních obrazů) a 22.277 stran dokumentů (metadata včetně OCR).

Byla provedena Příprava grantu za knihovnu NFA pro společný projekt AB Barrandov a NTM - *NORSKÉ FONDY – DIGITALIZACE FONDU*.

Knihovna NFA vyexportovala 2.287 záznamů článků z filmového tisku do národního kooperačního systému článkové bibliografie KOSABI. Dále proběhla aktualizace titulů odebíraných zahraničních periodik v roce 2008 pro Souborný katalog České republiky.

V knihovně v Konviktu proběhla instalace a výměna PC a plochých monitorů, včetně dvou velkoplošných monitorů pro uživatele ve studovně. V období 3.11. - 28.11.2008 proběhla souvislá odborná praxe studentky Ivy Jurové z Vyšší odborné školy knihovnických, informačních a sociálních služeb v Brně.

V Praze dne 25. února 2009

Vladimír Opěla, v.r.
ředitel Národního filmového archivu